

Nr 79.

Av herr Nylander, angående postportot för lokalbrev.

I en av mig vid fjolårets riksdag väckt motion, II:284, tillät jag mig hemställa om återinförande av ett särskilt lägre postporto för lokala försändelser. Till stöd för denna hemställan, vilken emellertid icke då vann riksdagens bifall, anförde jag bl. a. följande. Liksom vid övriga transportföretag böra också vid postverket taxorna avvägas dels efter det arbete, som transporten förorsakar, dels efter deras förmåga att stimulera trafikanterna till transportmedlets användande. Att transporten inom en ort icke kan kosta lika mycket som transporten från en ort till en annan ligger i öppen dag. Då själva distribueringen av posten *inom* en stad i stort sett bör draga samma kostnader, vare sig försändelserna äro lokala eller interurbana, måste transporten *mellan* orterna tillkomma såsom ett plus, vilket givetvis blir större i förhållande till vägsträckans längd. Jag framhöll vidare att det funnes all anledning antaga att lokalportots borttagande minskat frekvensen vid postverket, då särskilt större firmor och institutioner funne det mera förmånligt att använda egna bud vid försändelsers distribuering.

För den händelse den lokala postbefordringen vore avsedd att ingå såsom ett viktigt led i postverkets ekonomi syntes det mig också nödvändigt att man på dess taxering anlade rent praktiska synpunkter och icke utnyttjade den som ett beskattningsobjekt. Då transportererna inom ett samhälle och utom detsamma icke betingade samma kostnader, innebure deras lika taxering en beskattning av de samhällen, som använda sig av lokaltrafiken.

Beträffande de skäl, vilka jag sålunda och i övrigt i min ovanberörda motion anförte till förmån för återinförandet av ett lokalt postporto, ber jag att få hänvisa till densammans innehåll. Dessa skäl synas mig icke blott alltjämt vara förtjänta av allvarligt beaktande utan torde desamma nu

mera, med hänsyn till den gradvis fortgående förbättringen av penningvärdet, hava i ökad mån erhållit bärande kraft.

Med avseende å den minskade frekvensen ifråga om postverkets anlåtande för lokala försändelser förtjänar det att uppmärksammas, att under det gångna året ett alljämnt ökat antal affärsföretag och institutioner övergått till att distribuera sina försändelser med egna bud i stället för att anlita postverket. Detta system har vunnit utbredning icke allenast i Stockholm utan även i övriga av landets större städer. Åtminstone ifråga om företag av en viss storleksordning synes det även uppenbart, att härigenom betydande besparingar kunna göras.

Jag har mig också bekant flera fall, i vilka vederbörande företag beräknat att de genom att använda sig av nu ifrågavarande förfaringssätt vid distribution av lokalpost inbesparat netto 250 à 300 kronor per månad. Att en enda avsändare, som måste låta sitt bud till varje adressat avlämna i regel endast en försändelse åt gången sålunda kan utföra detta arbete för mindre kostnad än postverket, trots det att postverket kan i större skala ombesörja försändelsers distribuering, synes på ett eklatant sätt ådagalägga det ohållbara i Generalpoststyrelsens på sin tid framförda antydning, att det lokala postportot varit ett privilegium för de stora städerna.

Med hänsyn till vad nu anförts om sättet för befordran av lokalförsändelser torde lokalportots likställande med riksportot för postverket föranleda en minskning i trafiken, vilken för detsamma måste bli så mycket mera kännbar som en statsinstitution med sina tyngre former ej kan i samma utsträckning som ett enskilt företag anpassa sin personal och sina allmänna omkostnader efter en nedgång i frekvensen. Det torde därför vara tämligen säkert, att en sänkning av lokalportot skulle för postverkets del i viss mån kompenseras därigenom, att detsamma ånyo bleve i motsvarande mån anlitat för befordran av lokalförsändelser.

I nuvarande tider, då prisbildningen visar en utpräglad sjunkande tendens, borde det vara statsmakterna angeläget att i sin mån bidra här till genom att, där sådant utan olägenhet låter sig göra, sörja för en reduktion av kommunikationsverkens taxor, detta så mycket mera som härigenom en lättnad skulle beredas vårt för närvarande hårt beträngda näringsliv. Genom den på andra område gradvis nedåtgående prisrörelsen undergår ju penningvärdet en småningom skeende förbättring, vilket förhållande givetvis kommer att i realiteten på nämnda taxor efterhand utöva samma inverkan som om desamma undergått en fortsatt förhöjning. Därest icke ändring sker, nå härigenom dessa taxor slutligen upp till en gräns, vilken icke utan

våda kan överskridas. Att detta särskilt gäller portot för lokala försändelser torde med hänsyn till vad ovan framhållits ej tarva vidare belysning.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen ville fastställa postportot för lokalbrev till 10 öre.

Stockholm den 21 januari 1922.

Erik Nylander.
